

OBČINSKA UPRAVA

GLASILO „KMETSKE ŽUPANSKE ZVEZE“.

Izhaja vsakega 10. in 25. dne meseca, ter stane celoletno 6 kron, polletno pa 3 krone.

Dopise je pošiljati uredništvu »Občinska Uprava« v Ljubljani. — Rokopisi se ne vračajo.

Odgovorni urednik:

Dr. Vladislav Pegan.

Naročnino in oglase sprejema upravništvo »Občinske Uprave« v Ljubljani

Cena oglasa je za dvostopno petitno vrsto 20 vinarjev, večkratno inseriranje po dogovoru.

Zakaj in kako naj se občine poslužujejo domovinskega zakona z dne 5. decembra 1896 drž. zak. štev. 222.

V avstrijem pravu sta tesno spojena dva pravna inštituta, namreč domovinsko pravo in ubožno pravo. § 1. zakona z dne 3. dec. 1863 drž. zak. štev. 105 določa, da daje domovinstvo

1.) pravico do nemotenega bivanja v občini,

2.) pravico do ubožne preskrbe od občine.

Iz tega razvidimo, kdo ima v kaki občini domovinsko pravico.

Domovinsko pravico poseduje v občini vsaka taka oseba, katere občina nikakor in nikdar ne more iztirati iz svojega okoliša, in za katero mora občina skrbeti v slučaju obubožanja, ako ne obstoji za vzdrževanje te osebe nobena druga obveznost.

Osebe, katere posedujejo v občini domovinsko pravico, pa če prebivajo po drugih občinah, nazivljemo občane, vse druge osebe, katere nimajo v občini te pravice, akoravno prebivajo v občini sami, pa tujce.

Veliko večje važnosti, nego dolžnost občine, nuditi svojim občanom nemoteno bivanje, je dolžnost občine, vzdrževati svoje obubožane občane.

Ta zadnja dolžnost postane za občino precejšnje breme, ako mora vzdrževati dosti takih občanov. Ker je v vsaki občini vedno že doma nekaj oseb, katere mora več ali manj občina preživljati, bi morala vsaka občina gledati na to, da se čimpreje iznebi vseh iz občine odsotnih občanov. Te osebe puščajo v tujini vse svoje delavske moči in ves svoj zaslužek. Gotovo je torej pravično, ako dotične tuje občine, v katerih so te osebe izrabile svojo moč, zanje skrbe tudi tedaj, kadar so obnemogle ali obubožale.

Ker pa ni nobena občina zavezana, sama od sebe iz lastnega nagiba sprejemati tujce v svojo občinsko zvezo, ter z vsprejemom tudi prevzeti morebitno breme preskrbovanja, je jasno, da je treba pridobljeno pravico do vsprejema v kako občino uveljaviti. Ako upravičena oseba sama tega ne stori, daje zakon z dne 5. decembra 1896 drž. zak. št. 222 tudi domovinski občini pravico zahtevati od občine bivališča, da sprejme v občinsko zvezo osebe, pri katerih so izpolnjeni spodaj navedeni pogoji za vsprejem.

„Domovinsko občino“ kake osebe nazivljemo občino, v kateri ima ta oseba domovinsko pravico, njena „občina bivališča“ pa je tista občina, v kateri ravno prebiva.

Ako hoče občina, da se zmanjša število njenih občanov, katere bi morala kdaj morda preskrbovati, je treba, da se poslužuje po zgoraj navedenem zakonu ji zajamčene pravice pri vseh odsotnih občanih, kateri se sami ne pobrigajo, da bi se jim pripoznalo domovinstvo tam kjer prebivajo.

Da je pa mogoče občini, z vspehom se posluževati te pravice, je pred vsem potrebno, da ve, kateri občani so odsotni, dalje kje in koliko časa že prebivajo. Občina torej ne sme biti tako brezbrizna, da bi jo še le kaka razkaznica za bolniške stroške opozorila, da biva tam pa tam kak njen občan, temveč mora obdržavati vse odsotne občane stalno v razvidnosti. V ta namen naj bi si vsako županstvo napravilo poseben izkaz, v katerega se vpisujejo odsotni občani, tako da občina vedno ve, kje in koliko časa že biva kaka oseba. Na podlagi tega izkaza se vsako leto poizveduje za odsotnimi občani, ter se po vspehu poizvedeb popravi izkaz, oziroma vlože prošnje za vsprejem.

Vsprejema v domovinsko zvezo ne more odreči po § 2 domovinskega zakona iz leta 1896 občina bivališča takim osebam, ki so:

1. prostovoljno in nepretrgoma bivalne skozi deset let v občini,

2.) ki niso uživale med tem časom nikake javne ubožne preskrbe.

A. Desetletno bivanje.

Pravico do vsprejema v domovinsko zvezo občine bivališča si je pridobil tisti avstrijski državljani, ki je po zadobljeni samopravnosti prebival deset let, predno se je vložila prošnja za vsprejem, prostovoljno in nepretrgoma v občini.

Ako se je pričelo prebivanje v občini pod okoliščinami, ki izključujejo prostovoljno bivanje, prične teči desetletni rok tistega dne, ko prenehajo te okoliščine. Če pa nastopijo take okoliščine po začetku prebivanja, potem počiva tek desetletnega roka, dokler trajajo te okoliščine, rok pa teče dalje, kadar odpadejo zapreke.

Če se prostovoljno opusti prebivanje v občini, je s tem pretrgano desetletno prebivanje. Za slučaj vrnitve v ravno isto občino je torej treba znova pričeti desetletno bivanje. Prebivanje pa se še ne pretrga tako odstranitvijo iz občine, iz katere je razvidno, da namerava dotična oseba obdržati svoje bivališče v občini (n. pr. trgovski potniki).

Odsotnost iz občine zaradi tega, da kdo zadosti svoji zakoniti vojni dolžnosti, nima na desetletno bivanje nikakega vpliva, marveč je ta čas všteti v desetletni rok. Med vsako drugo neprostovoljno odsotnostjo pa počiva tek desetletnega roka.

Dokaz desetletnega bivanja.

Občini, ki zahteva na podlagi § 2 domovinskega zakona iz l. 1896, da se sprejme kak njen občan v drugo občino, ni treba v svoji prošnji na občino dokazati desetletnega bivanja. Navesti ima samo take podatke, iz katerih je mogoče dokazati desetletno bivanje. Ako se prošnja za vsprejem zavrne od občine bivališča iz razloga, „ker ni dokazano desetletno bivanje te osebe“, obrniti se je za odločitev na pristojno politično oblast. Ta ima uradno dolžnost, najprej preiskati in dognati dejanski stan, ki naj bo podlaga razsodbi, t. j. namreč desetletno bivanje; še le na podlagi dognanih dejstev ima izreči razsodbo.

B. Ubožna preskrba.

Oseba, ki se ima sprejeti v občino, med določenim desetletnim rokom tudi ni imela uživati nikake javne ubožne preskrbe. Kot javno ubožno preskrbo pa ni smatrati:

- 1.) oproščenje šolskih otrok od šolnine,
- 2.) uživanje ustanove,
- 3.) mimogredo podeljene podpore.

Zakon razločuje torej med „ubožno preskrbo“ in „mimogredo podeljeno podporo“.

Ubožno preskrbo uživajo samo take osebe, katere s svojimi močmi več ne morejo toliko pridobiti, da bi preživljale sebe in svojce, in katerim se mora vsled tega podeljevati v popolno ali

vsaj delno pokritje nujnih življenjskih potrebščin stalna podpora iz javnih sredstev. Vsaka drugačna podpora tudi od strani občine se smatra le za mimogredo podeljeno podporo, tako n. pr. podpore v nujni potrebi, neredno podeljene podpore, podpore v tako nizki meri, da se primeroma podpirana oseba še sama preživlja.

Če je kaka oseba uživala ubožno preskrbo, ali samo mimogredo podeljeno podporo, poklicane so razsojati v vsakem posameznem slučaju politične oblasti. Ako torej tvori to vprašanje preporno točko, obrniti se je za razsodbo na pristojno politično oblast.

Kakor hitro je kaka oseba pridobila pravico do vsprejema v občino bivališča, potem lahko uživa tudi ubožno preskrbo, ne da bi ji zaradi tega občina bivališča mogla odreči vsprejem v občinsko zvezo. Zakonu je zadoščeno, če ta oseba med desetletnim rokom za priposestevanje pravice do vsprejema ni uživala ubožne preskrbe.

Vsaka oseba, pri kateri so izpolnjeni pod 1.) in 2.) navedeni pogoji, si je pridobila pravico do vsprejema v občino bivališča.

Ako upravičena oseba te pridobljene pravice ne uveljavi sama, upravičena je torej v to tudi dosedanja domovinska občina. In sicer sme dosedanja domovinska občina to od kake osebe pridobljeno pravico do vsprejema uveljaviti za upravičenca samega in njegove naslednike v domovinstvu še tekom 5 let potem, ko je ta oseba prenehala bivati v dotični občini.

N. pr. M. M. je pridobil pravico do vsprejema v občino B. Še predno pa ga je občina B. sprejela izrecno v svojo zvezo, preseli se M. M. v občino C. Njegova domovinska občina A. sme še tekom 5 let po preselitvi M. M-a zahtevati od občine B, da ga sprejme v občinsko zvezo.

Ali drug slučaj. N. N. je pridobil pravico do vsprejema v občino B. Predno pa ga je občina B. izrecno sprejela v svojo zvezo, umrje N. N. ter zapusti vdovo in mladoletne otroke. Njegova domovinska občina A. sme še tekom 5 let po smrti N. N-a zahtevati da sprejme občina B vdovo in mladoletne otroke N. N-a v svojo zvezo.

Prošnje za vsprejem.

Domovinska občina ima vložiti prošnjo za vsprejem kake osebe pri občini bivališča. Prošnjo je opremiti z dokazom avstrijskega državljanstva in samopravnosti dotične osebe. To dvoje je dokazano z domovinskim in krstnim listom.

Prošnja kakor navedene listine so za tako uporabo vsake pristojbine proste.

Dalje so v prošnji navesti potrebni podatki glede desetletnega bivanja.

Občina bivališča izreče na to prošnjo, da osebo sprejme ali je ne sprejme. Na vsak način pa se mora občina o vsaki vloženi prošnji izreči tekom 6 mesecev po vložitvi, ter o tem obvestiti dosedanja domovinska občino. Ako se občina bivališča o taki vloženi prošnji

tekom določenega roka ni izrekla, preide odločba te prošnje na c. kr. politično oblast, kateri je ta občina podvržena.

Ako tedaj občina na kako vloženo prošnjo tekom 6 mesecev ni dobila obvestila o rešitvi te prošnje, se ima obrniti s primerno vlogo na c. kr. okrajno poglavarstvo, katero je predpostavljeno oni občini, na katero se je vložila dotična prošnja.

Na isto oblast se je pritožiti tudi, ako je občina prošnjo za vsprejem zavrnila.

Zoper razsodbo c. kr. okr. glavarstva je prosta nadaljna pritožba na c. k. dež. vlado oz. c. kr. namestništvo in zoper razsodbo c. kr. dež. vlade oz. c. kr. namestništva se je mogoče pritožiti na c. kr. ministerstvo za notranje zadeve. Pripomniti pa se mora, da pritožba na ministerstvo ni dovoljena, če sta jednako razsodili c. kr. okr. glavarstvo in deželna vlada oz. namestništvo. V tem slučaju, kakor tudi zoper razsodbo ministerstva je dopustna le še pritožba na c. kr. upravno sodišče na Dunaju, ako občina trdi, da je s prejšnjimi razsodbami upravnih oblastnij prikrajšana v svojih pravicah.

Evidenca prebivalstva in način zglaševanja.

(Piše F. K.)

Ena izmed poglavitnih nalog občine oziroma županstva je zlasti ta, da vodi natančno in pregledno zapisnike o prebivalstvu, ki spada v njeno področje. Zgodilo se je že, da županstvo celo leto ni vedelo, da se je priselila v občino nova družina. To pa se ne zgodi v malih občinah, ampak tudi v onih, ki imajo vsa sredstva na razpolago, predvsem tudi sposobne občinske tajnike. — Zato bode treba odslej, da županstva nemudoma prično — kjer se to ni zgodilo — z natančnim popisovanjem vsega prebivalstva svoje občine, da se potem uredi redno zglaševanje kakoršno zahtevajo dotični predpisi, o katerih hočemo v sledečem nekoliko obširneje govoriti.

Popred pa naj navedemo kot dokaz, kako potreben je natančen pregled in neobhodno potrebno redno zglaševanje, — samo ravnokar minule državno-zborske volitve! — Zgodilo se je v neki — in to večji ter boljši občini —, da so izpustili iz volilnega imenika — čujte! — kar osem (8) občinskih odbornikov, drugod zopet večje število upravičenih volilcev, celo — do 80. — Seveda so bila med temi tudi mesta in trgi. — Zato pa naj bode odslej naloga v prvi vrsti kmetskih občin, da se uredi vzorno poslovanje v tem oziru, a zato se je pa tudi treba strogo držati predpisov glede zglaševanja.

Zglaševanje vodi in nadzoruje po navodilih in pod nadzorstvom okrajnega glavarstva občinski predstojnik (župan).

Ukazi, ki veljajo za vse kraje glede zglaševanja, so sledeči:

1.) posle, rokodelske pomočnike in vajence mora gospodar ali delodajalec najkasneje v treh dneh potem, ko je dotični vstopil v službo, naznaniti občinskemu uradu. Ravno v tem času se mora naznaniti tudi izstop iz službe.

Seveda so gospodarji v tem oziru kaj malomarni in teh ukazov ne spolnjujejo radi, češ da je to nepotrebno.

Kakor pa vemo, sprejemajo se v službe dostikrat tudi posli ali delavci, ki nimajo niti poselskih knjižic. — Ker se ne bere vsakemu že na obrazu, kdo in kakšen je, treba je že zato, da se ukazi glede zglaševanja strogo drže in marsikdo se bode prepričal, kako potrebno je to. Županstva naj toraj ne čakajo vedno, da se oglase gospodarji ali posli sami, ampak naj pazijo in po občinskem slugi, čuvaju, redarju i. t. d. poizvedujejo, kdo je na novo došel v občino. Vsakega gospodarja pa, ki iz malomarnosti opusti priglasenje ali odglašenje, naj občinski prestopniki pozovejo na odgovor. — Zato jim daje pravico zakon, no in konечно, — vsaka občinska blagajna potrebuje denarja za svoje ubožce, zato so tudi razne globe (denarne kazni) dobrodošle!

2.) Kdor ima prenočišča in jih oddaja, mora voditi natančne zapisnike. Vsak potujoči pomočnik mora takoj ko pride, pokazati potovalno listino (legitimacijo), sploh se izkazati kdo je, od kod prihaja in kam potuje. — Gospodar oziroma oddajalec prenočišča na podlagi te listine nemudoma izpolni svoj zapisnik. — Če bi se dotični potujoči pomočnik ali kar že je — branil pokazati svoje listine, potne izkaze ali delavske oziroma poselske knjižice, dalje če sploh nima nikakih izkazov ali pa je na kak drug način njegov prihod ali njegovo vedenje tako, da utegne vzbuditi sum, — naj se ga nemudoma naznani občinskemu predstojniku (županu), ki bo že vedel, kaj mora v tem slučaju storiti.

Sicer pa se mora vsak potujoči pomočnik ali delavec zglasiti županstvu, če ostane dotičnik več kot 24 ur v prenočišču. Vsakokrat pa mora oddajalec prenočišča stranko županstvu sam prijaviti in obenem pokazati vse legitimacije in listine.

Za mesta in večje kraje, zlasti one, ki leže ob večjih cestah z živahnim prometom, dalje za kraje blizu mest, kjer se navadno ustavljajo tuji, veljajo glede teh še posebni predpisi.

Zlasti so to kraji, kjer se nahajajo tudi okrajna glavarstva ali vsaj v obližju, je treba paziti na ta-le določila:

1.) Vsak gostilničar, ki ima dovoljenje in pravico prenočevati tuje, mora imeti in tudi voditi posebno knjigo za tuje. — To knjigo mora odobriti oziroma vidirati županstvo. — Voditi jo pa mora in vse natančno zapisovati lastnik, — ki jo mora na vsakokratno zahtevanje dati v vpogled okrajnemu glavarstvu, županstvu in orožništvu, ki je v prvi vrsti

poklicano skrbeti za javni red. — Kot tujec se smatra vsak, kdor ne spada v občino, kamor je došel, oziroma kdor ne biva ondi stalno. Gostilničar ali oddajalec prenočišča mora vsakemu tujcu takoj ko je došel, dati knjigo za tujce, da jo izpolni. — Kjer so običajne posebne tiskane objavnice (zglaševalni listki, Meldezettel), mora tujec izpolniti te, gospodar pa na njihovi podlagi knjigo za tujce. — Vsakega tujca, ki ne izpolni tega ali se morda celo brani, treba je nemudoma naznaniti županstvu, okrajnemu glavarstvu ali pa orožništvu. — Strogo pa je tudi treba paziti na to, da se kdo ne vpiše z nepravim, tujim imenom ali da napadne podatke. — V vsakem slučaju, ki bi količikaj vzbujal sum, je treba poklicati na pomoč gori omenjena oblastva, posebno pa če bi se tujec protivil pokazati svoje dokumente, potne liste ali izkaznice (legitimacije) i. t. d.

Dolžnost gostilničarja ali oddajalca prenočišča je, da takoj potem, ko je tujec došel, natančno izpolnjeno objavnico ali če treba tudi knjigo za tujce, predloži županstvu in sicer še tisti dan.

Če je tujec tako pozno došel, da ga tisti dan ni bilo mogoče zglositi vsaj do osme ure zvečer, se mora to storiti takoj naslednji dan, toda brezpogojno še do devetih zjutraj.

2.) V vseh večjih krajih, ki smo jih navedli v predidčem odstavku (pod točko 1.), pa niso obvezani zglaševati tujcev samo oni gostilničarji i. t. d., ki imajo pravico oddajati prenočišča, ampak sploh vsak posameznik, toraj tudi vsi zasebniki, ki sprejmo kakega tujca čez noč.

Županstva naj skrbijo za to, da za ta določila vsakdo izve ter naj jih na primeren način, n. pr. potom oklicev na javnih krajih razglase.

Prihodnjič bomo pojasnili, kako naj se taki razglasi izvrše in kako naj se izpolnjujejo objavnice (Zglaševalni listki).

Dolžnost vsakega župana je, da knjige za tujce osebno večkrat pregleda in pa tudi pri merja, če se vjemajo s podatki na zglaševalnih listkih. — Vsakokrat, ko knjige pregleda, naj to revizijo v njih potrdi. — Posebno pa je še dolžnost županova, da prenočišča, zlasti pa bolj oddaljene gostilne po večkrat in pa nenadoma obišče in nadzoruje. Pri takih prilikah naj pregleda tudi, če so vse listine in legitimacije tujcev, ki so morda takrat navzoči, v redu.

Župan naj tudi vsa pismena zglaševanja skrbno uredi in potem shrani, ker je mnogokrat potrebno, se po preteku več časa glede pravilnosti kake prijave prepričati. Glede zglaševanja, ki se izvrši ustmeno, pa naj županstvo vodi poseben zapisnik, v katerem naj pa natančno zabeleži, na podlagi kakšnega izkaza se je dotičnik prijavil. Poseben zapisnik pa naj se vodi tudi za zglaševanje poslov, pomočnikov in vajencev, ter delavcev.

Z ozirom na važnost zglaševanja, kakor smo povdarjali takoj v začetku tega spisa, moramo le vnovič

opozarjati naša županstva, naj bodo stroga in natančna, ter se drže navodil, ki jih čitajo v tem članku.

Vse prestopke, ki izvirajo iz nepravilnosti v zglaševanju, kaznuje politična oblast ter se morajo naznaniti pristojnemu okrajnemu glavarstvu.

(Dalje prihodnjič.)

Vprašanja in odgovori.

157. Gospod I. M. v Z. K.

Vprašanje: Je-li župan dolžan volilne imenike za državnozborske volitve napraviti zastoj, ali si sme kaj za to delo računati?

Odgovor:

Če je bilo mogoče občinskemu predstojniku oziroma njemu pridelenemu občinskemu uradništvu ob navadnem uradnem času izdelati imenike za državnozborske volitve, potem si za to ne sme ničesar računati. Če pa je bilo za sestavo istih potreba posebnega časa in truda, ali morda celo najeti kaj novih sil, potem je župan upravičen za-se ali za prideleno mu uradništvo za ta posebni trud zahtevati plačilo. Kajti če si sme najeti za to posebnih moči, ki jih je treba plačati, sme tudi sam izvanredno delati in si toliko zaračunati, kot bi občino stale, če on ne bi bil delal.

Kolikšno naj bo to plačilo, nam je težko reči. Primerno naj bo delu in času! Predloži naj se račun občinskemu odboru, ki naj o stvari razsoja!

158. Gospod I. M. v Z. K.

Vprašanje: Je-li udom komisije za državnozborske volitve kaj in koliko plačati?

Odgovor:

Glasom jasnega besedila zakona se za to nič ne plačuje, ker je članstvo v komisiji za državnozborske volitve častna služba.

159. Gospod I. M. v Z. K.

Vprašanje: Je-li v občini stanujoč pek, ki ima pravico peči in prodajati kruh, tudi upravičen prodajati moko in drože?

Odgovor:

Prodajanje moke in drož ne spada v obseg pekarske obrti, zato pek teh predmetov tudi prodajati ne sme. Vendar je peku na lahek način mogoče dobiti pravico za prodajanje moke in drož, ker je to prosta trgovinska obrt.

Če imate pripravljene kake korake zoper peka, ki prodaja moko in drože, poizvedujte najprej, če nima razven svojega pekarskega obrtnega lista še tudi obrtni list za prodajanje moke in drož.

160. Gospod I. M. v Z. K.

Vprašanje: Ali je kaznjivo in kdo ima kaznovati, če kdo prodaja margarinsko mast mesto masla?

Odgovor:

Sploh je prepovedano prodajati živila pod drugim kot pravim imenom.

Kaznjivo samo na sebi ni, če kdo prodaja margarinsko mast. Toda za kupca mora biti razvidno, da mu prodaja trgovec margarinsko in ne katero drugo mast. Ako prodaja trgovec ljudem margarin tihoma, kot da bi bilo to pravo maslo, je to že kaznjivo. Še bolj je pa seveda kaznjivo, ako prodaja margarin z zatrdilom, da je to pravo maslo.

Trgovec, ki prodaja margarin, se najbolje obvaruje občutne kazni, ako vsakomur, ki kupuje pri njem maslo, pove izrecno, da je dobil kupec margarin in ne pravo maslo.

Pravica kaznovanja zaradi prestopkov in pregreškov v tem oziru pristoji sodiščem. Ovadbo je najbolje vložiti pri državnem pravdnistvu, ker spadajo nekatere stvari pred okrajno, druge pa pred deželno ali okrožno sodišče.

Kazni so zelo občutne ter kumulirane t. j. sestavljene iz zaporne in denarne kazni.

161. Gospod I. M. v Z. K.:

Vprašanje: Smejo-li gostilničarji in trgovci z jestvinami prodajati kruh iz hiše ali samo v hiši t. j. ali se sme prodati samo tisti kruh, kolikor se ga v hiši povzije?

Odgovor:

Sicer se sega s prodajanjem kruha iz hiše (čez cesto) v pekovsko obrt, toda po našem mnenju je tako prodajanje dovoljeno, ker ni najti v zakonu določbe, ki bi omejevala prodajo jedi (semkaj spada seveda tudi kruh) samo na goste.

Splošno tudi trgovci z jestvinami in gostilničarji prodajajo kruh sam in druge jestvine čez cesto.

Naše gorenje mnenje je zlasti utemeljeno z ozirom na § 17 obrtnega reda, ki razume pod gostilniško pravico točenja tudi prodajo pijač čez cesto. Iz tega se da sklepati, da je tudi prodaja jestvin dovoljena čez cesto.

162. Županstvo H.

Vprašanje: Naša občina ima več kot 600 volilcev, bo imela torej voliti 24 občinskih odbornikov. Prosimo pojasniti, ali pridejo pri teh 24 odbornikih v poštev tudi virilisti ali ne. Mi imamo dva virilista. Ali naj se voli 22 ali 24 odbornikov?

Odgovor:

Na viriliste se pri volitvi odbornikov oziroma pri določanju števila odbornikov ne ozira, kar je jasno razvidno iz določbe parag. 13 obč. reda za Kranjsko, ki govori o tem, da se iz razredov voli toliko odbornikov, kot jih ostane po izvolitvi v podobčinah. Ker ta paragraf čisto molči o virilistih, je sigurno, da se na viriliste ni ozirati.

Sicer je pa še drug razlog, zakaj se virilistov ne more upoštevati pri številu odbornikov. Virilist lahko vstopi v občinski odbor ali pa ne, dalje on lahko svoje virilsko lastnost tekom funkcijske dobe občinskega odbora lahko izgubi. Iz tega sledi, da bi bilo zelo nestalno število občinskih odbornikov, če naj bi se tudi virilisti upoštevali pri stalno voljenih odbornikih.

163. Gospod I. K. v R.

Vprašanje: Pri nas se je prodajalo na javni prostovoljni dražbi na prošnjo konkurznega oskrbnika premično premoženje iz konkurza trgovca I. Ali ima občina pravico tudi od tega skupila terjati ubožni odstotek?

Odgovor:

Ne! Paragraf 1. ministrske naredbe od 20. avgusta 1855, št. 146 drž. zak. pravi jasno, da se sme pobirati ubožni odstotek od vseh javnih dražb, izjemši dražbe v eksekucijskih in konkurznih slučajih. Če se je torej vršila dražba v konkurznem slučaju, potem odpade ubožni odstotek.

164. Županstvo K.

Vprašanje: Pri nas je pokopališče občinska last. Za stalna grobišča pobiramo pristojbino po 80 K od grobišča. Prosimo pojasniti, ali se vpišejo ti prejemki kot tekoči ali pa postopati kakor z matičnim premoženjem?

Odgovor:

Nikake določbe ni, da bi se smatrale grobiščne pristojbine kot matično premoženje. Saj občina ne prodaja grobišča, nego prepusti upravičencu le porabo. Zato Vam svetujemo, da vpisujete pristojbine za grobišče kot tekoče prejemke.

Posrečilo se nam je najti sodbo upravnega sodišča, ki docela potrjuje naše naziranje, od 7. decembra 1887, št. 2482. Budw. št. 3659.

165. Županstvo T.

Vprašanje: Ali sme podobčina C. izvoliti svojim odbornikom za občinski zastop posestnika, ki ne spada v dotično podobčino?

Odgovor:

Podobčine smejo izbrati svojim odbornikom vsakogar, ki ima v Vaši občini sploh pravico voljen biti in niso vezane, voliti samo svojega lastnega vaščana.

166. Gospod I. Š. v T.

Vprašanje: Pri nas so bile občinske volitve; zoper katere so se nekateri pritožili. Pritožbo je deželna vlada zavrnila, a sedaj se župan brani, sklicati novi odbor, da si izbere predstojništvo, češ, da se bodo še naprej pritožili. Ali je pravilno?

Odgovor:

Ne! Če je deželna vlada enkrat volitev potrdila, potem se mora takoj sklicati novi odbor in si voliti predstojništvo. Pritožbe zoper potrditev deželne vlade na višjo instanco ni, pač pa je dopustna sodna pot napreč pritožba na upravno sodišče. Ker pa upravno sodišče ni inštanca, nima tozadevna pritožba odločljive (suspenzivne) moči.

Da se ima takoj voliti občinsko starešinstvo, določa zadnji odstavek § 33 kranjskega občinskega volilnega reda.

167. Gospod A. K. v Št. P.

Vprašanje: Letos je priletel na moj vrt roj bučel. Ker v bližini nima nihče bučel, sem roj spravil v svojem ulnjaku. Čez teden dni pa pride nek posestnik iz sosedne vasi k meni z zahtevo, da mu vrnem bučele, ker so njegove, oziroma da mu plačam odškodnino. Ali je njegova zahteva upravičena?

Odgovor:

Zaradi bučel imamo v občnem drž. zak. določbo, da pripade roj onemu, ki ga je pogrebel in spravil, če lastnik uljnaka, iz katerega so bučele šle, ni v dveh dneh zasledoval roja.

Če bi bil Vaš nasprotnik pravočasno t. j. v dveh dneh začel roj zasledovati, tedaj bi ga bil gotovo prej zasledil kot v enem tednu. Iz tega bi lahko sklepali, da je mož čisto slučajno zvedel, da je roj pri Vas in ga sedaj od Vas terja.

Poizvedujte, če je pravočasno šel za rojem. Če ni izpolnil zakonitega pogoja, mu ni treba vrniti bučel, pa tudi ne plačati kake odškodnine.

168. Županstvo H.

Vprašanje: Posestnik V. je šel v Ameriko. Svoje posestvo pa je dal v zakup nekemu Ž. Sedaj zahtevata obadva, lastnik posestva V. in pa njegov zakupnik (najemnik), da jim občina izplača 35 K 24 v., kateri odpadejo na posestvo od zakupa našega občinskega lova. Kateremu naj denar izročimo?

Odgovor:

Na to vprašanje nam je težko odgovoriti, ker nam ni znana vsebina zakupne pogodbe, ki sta jo dogovorila V. in Ž. Po našem mnenju tudi ne bo kazalo, da bi Vi preiskovali, kateri izmed obeh ima pravico do denarja. Najbolje napravite, če položite denar pri sodišču v sodno shrambo. V to svrho naj gre občinski predstojnik na uradni dan k pristojnem sodišču, naj tam celo stvar razloži sodniku in zahteva, da se denar sprejme v shrambo.

Na ta način je občina izven vsake zaveze nasproti obema. Ta dva naj se pa potem za položeni denar pravdata!

169. Ž u p a n s t v o Ž.

Ali se sme občinski lov dajati samo takim v zakup, ki so izučeni ali vajeni lovci, ali tudi takim, ki se mislijo šele lovu priučiti ali privaditi?

O d g o v o r:

Zakonito ni zadržka, oddati lov osebam, ki lovu niso priučeni ali ga niso vajeni. Vendar se rada sprejemlje v dražbene pogoje določba, da se bo dal lov v zakup samo izvežbanemu lovcu. Če je tak stavek v dražbenih pogojih, potem mora pač okrajno glavarstvo paziti, da se lov v resnici takim osebam odda. Če bi se oddal v takem slučaju lov nevešči osebi, je glavarstvo primorano, odreči potrditev takemu lovskemu zakupu.

170. G o s p o d S. P. v L.

Vprašanje: Kako se da napraviti, da je stava veljavna?

O d g o v o r:

Da se bo odgovor splošno razumel, naj najprej povemo, da je postava odrekla tožbo za terjatve iz stave. Če tedaj dva stavita recimo za 10 K, da se bo ta ali ona stvar zgodila, ne more tisti, ki je stavo dobil, od nasprotnika s tožbo izterjati stavljenih 10 K. Dobi jih le tedaj, če nasprotnik z lepa plača.

Na ta način je seveda stava brezpomembna, ker nekateri ljudje po izgubljeni stavi iščejo vse mogoče izgovore, da se odtegnejo plačilu. Da se zagotovi stavi vspeh, t. j. plačilo stavljenega zneska, imamo to sredstvo, da obe stranki, ki stavita, založita stavljenе zneske pri tretji neprizadeti osebi. Le-ta ima nalogo denar toliko časa spraviti, da se izkaže, kdo je dobil in potem denar izročiti. Če bi se ta tretja oseba branila po dobljeni stavi denar izročiti, se zoper njo lahko začne s tožbo.

171. Ž u p a n s t v o V.

Vprašanje: Kje je vložiti prošnjo za javno (mostno) tehniko?

O d g o v o r:

Prošnjo vložite pri okrajnem glavarstvu kot obrtni oblasti. Glavarstvo jo potem predloži v končno rešitev deželni vladi.

Pri tej priliki morate paziti, če je tehcnica na zasebnem ali javnem svetu. Če je na zasebnem svetu prošnjika, potem je stvar gladka. Ako je pa na javnem svetu (cesti), tedaj morate prošnji priložiti dovoljenje cestne uprave (občine, cestnega okrajnega zastopa i. t. d.).

172. Ž u p a n s t v o L.

Vprašanje: Ali moremo zabraniti tujim trgovcem, zlasti židovskim, prodajanje blaga na naših sejmihi?

O d g o v o r:

Po obstoječih zakonih nikakor ne morete izključiti koga od sejma zaradi tega, ker ni domačin ali ker je žid. Če se drži postavnih predpisov in prodaja dovoljeno blago, ga morate pustiti na sejm in mu odkazati prostor na sejmišču.

Edino sredstvo otežkočiti obiskovanje sejma bi imeli zoper te ljudi v tem, da bi jim odkazovali nepripravne prostore in zahtevali od njih višje pristojbine za stojnice (štantel).

173. G o s p o d I. Č. na T.

Vprašanje: Leta 1905 je bila pri nas birma. Pri tej priliki se je popravljala in snažila cerkev. Neki sosedi so posodili za ta namen razno orodje. Kakega dogovora med nami o tem, da se mu za izposojilo ali za obrabo kaj plača, ni bilo. Letos je pa naenkrat od mene terjal plačilo 30 K za obrabo in poškodovanje orodja. Ali sem primoran plačati?

O d g o v o r:

Nel! V zmislu zakona je bila med Vami in Vašim sosedom brezplačna izposojilna pogodba, ker se ni dogovorilo, koliko se ima za izposojilo orodja plačati. Če bi

imeli dogovor tudi o tem, koliko je za izposojeno orodje zlasti za obrabo plačati, potem bi bila to najemna pogodba, ki se od izposojilne ravno v tem razločuje, da je ta zadnja brezplačna, prva pa ne.

Po § 863 obč. drž. zak. se mora svoje zahtevke za poškodovanje ali obrabo izposojene stvari naznaniti nasprotniku v 30 dneh, odkar so bile izposojene stvari vrnjene. Najbrže se je orodje vrnilo Vašemu sosedu že leta 1905 še pred birmo. Od takrat je imel pravico se oglasiti s svojo terjatvijo v 30 dneh. Če tega ni storil, je njegova tožba zoper Vas ugasnila.

174. G o s p o d D. v Št. P.

Vprašanje: Nekateri javni uradniki so bili definitivno prestavljeni v drugo občino še-le potem, ko je bil volilni imenik že razporejen in je tudi reklamacijska doba že potekla. V imenik pa so bili sprejeti in so tako ostali do volitve. Komisija pa jih sklicujoč se na § 1 vol. reda in § 6 obč. reda ni pustila voliti. Ali je postopala pravilno?

O d g o v o r:

Po našem mnenju je komisija pravilno ravnala. V zakonu se sicer ne najde mesta, ki bi to stvar jasno reševalo, vendar se ravno iz onih dveh paragrafov, na koje se je komisija sklicevala sklepa: 1. da so dotični uradniki izgubili občanstvo s tem, da so nastopili službo v drugi občini; 2. da so s tem izgubili tudi privilegovano volilno pravico.

Opozarjati Vas pa moramo, da uradniki še niso svojih pravic izgubili z onim trenutkom, ko so dobili v roke dekret, da so prestavljeni, ampak šele tedaj, ko so svojo službo v drugi občini nastopili.

Proti nazoru volilne komisije bi govoril le pravni izrek nekaterih, ki pravijo, da se mora vsakogar pustiti voliti, kdor je pravomočno sprejet v volilni imenik. Mi smo pa mnenja, da ne glede na vpis v volilnem imeniku ne sme voliti tisti, ki je po preteku reklamacijske dobe izgubil volilno pravico. Da so prestavljeni uradniki, ki so v drugi občini že nastopili službo, s tem tudi izgubili volilno pravico, je jasno. Sicer pa imamo tudi tozadevno sodbo upravnega sodišča od 18. novembra 1897, št. 5943 Budw. št. 11.163, ki se glasi: Državni uradnik izgubi svojo volilno pravico v občini svojega uradnega sedeža, kakor naglo je v drugi občini službo nastopil.

175. G o s p o d D. St. P.

Vprašanje: Pri občinskih volitvah sta volila s pooblastili c. kr. dvorni uradnik kot častni član in uradnik južne železnice, češ, da sta službeno zadržana. Ali je smatrati opravila dvornega uradnika in uradnika južne železnice tudi za javna opravila?

O d g o v o r:

Da; posli dvornega uradnika in tudi uradnika vsake železnice so javni posli v zmislu § 4, odst. 3 kranjskega volilnega reda. Svetujemo Vam pa, da se prepričate, če je imel uradnik južne železnice res ob takem času službo, da ni mogel priti osebno na volišče.

176. Ž u p a n s t v o Št. J.

Vprašanje: Neki pismonoša na deželi, ki služi že 8 let pri pošti, želi dobiti mesto pismonoša v Ljubljani. Kam se je obrniti s prošnjo, ali na poštno ravnateljstvo v Trstu ali na poštno vodstvo v Ljubljani?

O d g o v o r:

Prošnjo je vložiti pri poštнем vodstvu v Ljubljani. Tamkaj bodo prosilca po vrstnem redu zaznamovali in kadar pride na vrsto, se mu podeli služba. Zato naj naglo prosi, ker take prošnje vedno dohajajo.

177. Ž u p a n s t v o P.

Vprašanje: Ali je kaznjiv agitator, ki je kakih 8 dni pred državnoborskimi volitvami volilcu zapisal ime kandidata na glasovnico, ne da bi mu povedal, koga je zapisal?

Odgovor:

Kakor iz ostalega Vašega dopisa posnamemo, je bil agitator duhoven. Če je torej dovolil volilec, da sme zapisati na njegovo glasovnico ime kandidata, je moral že iz duhovskega stanu agitatorja posneti, katerega kandidata mu bo zapisal. Bil je torej zadovoljen s kandidatom, ki ga je duhovščina priporočala.

Pa tudi če s tem ni bil zadovoljen, Vaš agitator še vedno ni kaznjiv. Kajti v 8 dneh do volitve se je volilec vedno lahko prepričal, koga mu je duhoven zapisal. Če s tem ni bil zadovoljen, si je dal od koga drugega napisati drugega kandidata po svoji izbi. Prosta volitev mu torej vsled napisa kandidata ni bila onemogočena ali obtežena. Le onemogočenje ali obtežitev je kaznjiva.

178. Gospod I. M. na I.

Vprašanje: Moj sosed mi dela vedno z raznimi malenkostnimi pritožbami sitnosti. Kljub temu, da zahteva od mene z veliko natančnostjo, naj upoštevam njegove sosedne pravice, mi on pusti rasti svojo jablano na moj vrt in si celo lasti pravico pobirati na moj vrt padla jabolka. Ali moram to dopustiti?

Odgovor:

§ 422 obč. drž. zak. pravi: Vsak zemljiški lastnik sme korenike tujega drevesa iz svojih tal izrjavati in veje, ki visijo na njegov zračni prostor odrezati ali drugače rabiti.

Vi torej smete veje, ki na Vašo stran visijo, odžagati. Dobro bo, če svojega soseda prej pozovete, naj sam odreže nadležne veje. Če vam pa veje ne nagajajo, jih smete po besedilu zakona drugače rabiti t. j. upravičeni ste celo, to kar na teh vejah zraste ne samo pobrati ampak naravnost z vej obrati in zase pridržati.

Seveda ostanejo tudi odžagane veje Vam in jih ni treba sosedu vračati.

189. Županstvo G.

Vprašanje: Vsled politične eksekucije so se posestniku G. zarubile razne stvari in jih je občina na javni dražbi prodajala. Med kupci je bil tudi dolžnik G. in se je hotel dražbe vdeležiti. Župan pa tega ni dopustil, ker obstoji baje neka določba, ki prepoveduje dolžniku dražbati njegove stvari. Ali je res kje kaka taka določba in kako se glasi?

Odgovor:

Res imamo celo dve taki določbi. Prva je v § 463 obč. drž. zak. ki pravi: Dolžniki nimajo pravice, dražbati pri prodaji od njih zastavljene stvari.

Poleg tega določa § 180 izvršilnega reda, da je dolžnik izključen od dražbe njegovih stvari in sicer se ne more vdeležiti dražbe niti v svojem imenu niti za koga drugega. V Vašem slučaju je dolžnik gotovo hotel kupiti stvari za svojo ženo ali katerega drugega sorodnika. Po zmislu teh postavnih določb je sicer župan pravilno postopal. Dvomimo pa, da so ti predpisi merodajni tudi za politično eksekucijo.

Če se dolžnik zoper to županovo odredbo pritoži, imate predložiti pritožbo deželnemu odboru.

180. Gospod J. T. v Š.

Vprašanje: V imeniku veleposestva za volitve v okrajni cestni odbor je več takih vpisanih, ki nimajo drugega kot hišno posest in obrt. Ali se sme šteti obojni davek t. j. hišnonajemninski in obrtni za podlago vpisa v skupino veleposestva, ali se ima ozirati samo na hišnonajemninski davek?

Odgovor:

Zakon iz leta 1889 govori sa mo realni posesti, od katere se sme davek upoštevati za veleposestvo. Zato se nam zdi nedopustno prištevati k hišnemu davku, ki je v širjem pomenu besede tudi posestni davek, še obrtni davek. Ne samo naš kranjski zakon o okrajnih cestnih od-

borih ima namen spraviti v veleposestvo samo prave posestnike, ampak isto tendenco imajo tudi zakoni o okrajnih zastopih. Okrajni zastopi na Štajerskem in Češkem imajo kakor znano enako skrbeti za ceste kakor pri nas okrajni cestni odbori. Štajerski deželni zakon o okrajnih zastopih odločno in jasno zahteva, da pridejo v skupino veleposestva le oni, ki plačajo 120 K zemljiškega ali hišnega davka. S tem se popolnoma krije zakoniti izraz v našem kranjskem zakonu, ki govori o realni posesti. Realna posest je zemljišče in hiša, nikakor pa ne — obrt. —

181. Gospod J. M. v T.

Vprašanje: Občinski odbornik II. razreda A. je skoraj vedno službeno zadržan, ta se ne more vdeleževati občinskih sej. Zato bi se rad odborništvo odpovedal. Ali bi ga potem smel nadomestovati namestnik izvoljen v I. razredu? Namestnika, ki sta bila izvoljena v II. in III. razredu sta namreč že prišla v odbor.

Odgovor:

Izstopivšega odbornika sme nadomestovati samo namestnik, ki je izvoljen za isti razred. To je jasno posneti iz § 22. kranjskega občinskega reda. Ako torej nimate namestnika iz drugega razreda in ako bode A. v resnici odložil svojo čast, boste morali razpisati dopolnilno volitev, da tako nadomestite odstopivšega odbornika. Zato je svetovati, naj A. svojo čast še obdrži, zlasti če zaradi njegove odsotnosti niso seje nesklepčne.

182. Županstvo Št. J. (Štajersko).

Vprašanje: Kedo ima pravico imenovati cerkvene ključarje?

Odgovor:

Tozadevno veljajo danes še po večini določbe, ki jih je napravil leta 1856 zbor avstrijskih škofov na Dunaju. Glede cerkvenih ključarjev se glasi § 4 tako: Cerkevni ključarji, ki jih je privzeti za upravljanje cerkvenega premoženja, naj bodo poštene, popolnoma zanesljivi in če mogoče tudi imoviti možje. Predlaga jih cerkveni predstavnik, ki se pa ima pri tem ozirati na upravičene želje faranov; imenovanje pristoji škofu ali pa njegovemu namestniku in sicer za čas, ki je po škofijah navaden, vsaj pa za eno leto.

Z najvišjo odločbo od 3. oktobra 1858 je cesar te sklepe škofovskega zbora potrdil in odobril.

Po večini škofij obstoje še danes ti predpisi. Skoraj povsod so pa škofje prepustili imenovanje župnikom in dekanom kot svojim namestnikom. Zato so se izdale v okviru skupnih škofovskih sklepov po posameznih škofijah posedbene naredbe. Za lavantinsko škofijo velja knezoškofijska naredba od 22. septembra 1859, ki jo je najti v ordinarijatski kurendi za lavantivsko škofijo pod št. 1599 iz leta 1859. Obrnite se na katerega gospoda župnika, da Vam pokaže natančno besedilo te knezoškofijske naredbe. Mi je sedaj nimamo pri rokah.

Razne vesti.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe bo v četrtek, dne 27. junija 1907. ob devetih dopoldne v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. Spored: 1. Predsednik prične zborovanje. 2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v letu 1906. 3. Predložitev družbenega računa za leto 1906 in proračuna za leto 1908. (Račun in proračun se dopošljeta gospodom družabnikom o pravem času.) 4. Volitev predsednika na mesto po pravilih izstopivšega dosedanjega družbenega predsednika gosp. Otona pl. Detela, deželnega glavarja, graščaka itd. v Ljubljani. 5. Volitev petih odbornikov v glavni odbor namesto po pravilih izstopivših gg.

Gaclava Gola, c. kr. dvornega svetnika na Dunaju; Henrika barona Lazarinija, graščaka v Smledniku; Josipa Pogačnika, posestnika v Podnartu, državni in deželni poslanca; Viljema Rohrmanna, pristava kranjske kmetijske šole na Grmu, in dr. Tomaža Romiha, ravnatelja meščanske šole in župana v Krškem. Novo volitev za prvega gospoda je izvršiti za dveletno in za ostale gospode za triletno dobo. 6. Predlog glavnega odbora glede izpremembe družbenih pravil v zmislu sklepa lanskega občnega zbora, ki naj predvsem omogoči primernejše in lažje imenovanje ter stalno nameščenje družbenih uradnikov in slug. 7. Poročila in predlogi odborovi. 8. Poročila in predlogi podružnic. 9. Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov.

Deželna zveza kmečkih društev se je ustanovila na Koroškem. Namen zveze je, v dosego skupnega delovanja združiti vsa kmečka društva pod skupnim vrhovnim vodstvom in jih izpopolniti. Zveza se deli v okrajne in postranske skupine ter v posamezna krajevna kmečka društva. Vodstvo pa obstoji iz glavnega vodstva, zveznega sveta, deželnega kolegija predavateljev in iz konference načelnikov.

Tečaj za pridelovanje krme, ki se je priredil na kmetijski šoli na Grmu dne 27. in 28. maja, je dovršilo 12 udeležnikov. Pri tej priliki so si udeležniki ogledali razne deteljne mešanice v poskuševališču in na šolskih njivah, kakor tudi šolske travnike, ki kažejo vsled skrbnega dela in dobrega gnojenja res nenavadno lepo. Udeležniki so z vsem zanimanjem sledili pouku in se ponovno izražali, da bi se tudi zanaprej prirejali taki tečaji na šoli.

Sadna letina na Kranjskem bo letos malone povsod slabo izpadla. To bo že tretje, odnosno četrto leto, ko ne bodo imeli sadjarji od svojih sadovnjakov skoro nikakih dohodkov. Vzrok letošnji slabi obroditvi je neugodno vreme za časa cvetja ter nastop vsakovrstne golavni, ki je že cvetne pöpke uničila. Koder je sadno drevje dobro obrodilo, naj bi se to priglasilo raznim listom.

Častnim občanom občine Pišce je imenovan gosp. c. c. kr. deželno sodni svetnik Josip S i t e r v Brežicah.

Vinski zakon ne bo potrjen. Zakon proti ponarejanju vina, ki ga je sprejela prejšnja zbornica ne bo potrjen, ker zlasti v kazenskopравnih zadevah vsebuje nasprotujoča si določila. Zakon bo moral zopet nazaj v parlament.

Jesenske orožne vaje pri III. koru: za infanterijo in lovce od 28. avgusta do 8. septembra, pri kornem topničarskem polku od 20. julija do 10. avgusta, pri divizijskem topničarskem polku 7, 8, 9 od 20. avgusta do 9. septembra, pri trdnjanskem topničarskem polku št. 4 od 29. julija do 10. avgusta in od 12. do 24. avgusta.

Vodovod. Poljedelsko ministrstvo je potrdilo sklep deželnega odbora, s katerim so se oddala dela vodovoda za Radovljico in okolico najhenejši ponudnici, tvrdki Rumpel z Dunaja, ki je pri nekaterih delih v ponudbo šla za 17 odstotkov pod proračunom. Za stalnega nadzornika pri gradbi je deželni odbor določil inženjerja gosp. Štembova. Upanje je, da bo vodovod do zime do malega gotov.

Elektrika. Celovška delniška družba za elektriciteto je napravila brezplačno načrt za električno napravo. Stroški so proračunjeni na približno 34.000 K. V ponedeljkovi občinski seji se bo razpravljalo tudi o tem načrtu.

Nova in stara zbornica. Stranke v stari in novi zbornici se porazdele sledeče:

Jugoslovani.

Slovenski pristaši krščanskih strank: stara zbornica 11, nova 21.

Slovenski naprednjaki: stara zbornica 4, nova zbornica 4.

Hrvati: stara zbornica 10, nova zbornica 1L.

Srbi: stara zbornica 2, nova zbornica 2.

Čehi.

Mladočehi: stara zbornica 47, nova zbornica 22.

Staročehi: stara zbornica 3, nova zbornica 6.

Češki realisti: stara zbornica —, nova zbornica 2.

Češki agrarci: stara zbornica 5, nova zbornica 33.

Češka katoliška narodna stranka: stara zbornica 2, nova zbornica 19.

Češki radikali: stara zbornica 8, nova zbornica 10.

Nemci.

Krščanski socialci: stara zbornica 26, nova zbornica 67.

Nemško-katoliško središče: stara zbornica 30, nova zbornica 31.

Nemška napredna stranka: stara zbornica 30, nova zbornica 24.

Nemška ljudska stranka: stara zbornica 46, nova zbornica 25.

Nemški agrarci: stara zbornica 4, nova zbornica 21.

Svobodni Vsenemci: stara zbornica 7, nova zbornica 14.

Schönererjevi pristaši: stara zbornica 15, nova zbornica 4.

Nemški radikalec: stara zbornica —, nova zbornica 1.

Druge narodnosti.

Rumunci: stara zbornica 4, nova zbornica 6.

Katolišči Italijani: stara zbornica 6, nova zbornica 10.

Liberalni Italijani: stara zbornica 12, nova zbornica 4.

Druge stranke.

Socijalni demokrati: stara zbornica 11, nova zbornica 87.

Divjaki: stara zbornica —, nova zbornica 4.

Loterija v Avstriji. Leta 1906 so ljudje v Avstriji zastavili 91,588.000 K, dobili pa so od loterije dobitkov za 17,521.036 K. — Največ stavijo ljudje na Nižjem Avstrijskem in Primorskem, potem slede: Šolnograška, Štajerska, Kranjska, Češka, Moravska, Koroška, Tirolska, Bukovina in končno Dalmacija.

Listnica uredništva.

Gospod P. župan v I. Na vaše vprašanje Vam javljamo, da zaradi vsebine dopisane nam vloge ne morete tožiti orožnika. — Potrpajte začasno! Nekaterim teh ljudi stopi njih učenost preveč v glavo, zato iščejo, ko stopijo v pokoj, kje in kako bi svojo modrost pokazali. Pazite pri prihodnjih volitvah, da ne bo skušal moč priti v občinski odbor, ker če pride on do županske časti, bo Vaša občina dobila nemško uradovanje.